

0722 531 385

718 885 4929

השבוע בקו

בתקופה זו הקו מתחדש כעזרה מכמה פנים והשיעורים יסודרו באופן מסודר וכן יתווספו שיעורים לאוצר הנפלא

התהלה

גליון שבועי לגילוי אור הנשמה ע"פ משנת הבעש"ט הק' ותלמידיו

הלימוד היומי בספרי חסידות

לשבוע הבעש"ט ספה"ק כתר שם טוב

יום	סימן
ראשון	א
שני	ב
שלישי	ג
רביעי	ד - ה
חמישי	ו

פרשת בשלח תשפ"א / גליון קמ"ה

נקודה מוזק דא"ח כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א **דוח אפנו**

עבודת הפרשה מספרי החסידות - בשפת המעשה **דיבורי חסידות**

תצעק טאטע

ישראל כבר יצאו מהגלות, הם כבר מתפללים בכוונות ומוחין, אבל השי"ת משתוקק לקול אחר - מהו הקול?

מתקרבת ללקיקת הזבוב מן האוקיינוס. לכן עיקר התפילה הוא דווקא הצעקה 'אבא', שמשמעותה: אני שלך! כשילד צועק אבא, הוא אמנם אינו משבח ומשיג את גדלות אביו, כי הוא באמת לא יכול להשיג את גדולתו. אבל דבר אחד הוא כן יודע בבירור: אני שלך. אני רק שלך. אני תינוקך. אני לא יודע כלום רק שאתה אבא שלי ואני שלך. זוהי התפילה האמיתית, כשיהודי אומר להשי"ת אני כל כולי שלך. וזה מעורר את הרחמנות הכי גדולה, היינו הקשר הכי גדול ועצמי. כאן נמצאת נקודת היחוד והביטול.

אין מוחין - בדווקא

מבאר ה'דברי ישראל', שזה מה שהיה חסר עכשיו לפני קריאת ים סוף. במצרים התפילה הייתה בצעקת 'אבא', אבל לאחר הגאולה יהודים כבר התפללו עם מוחין. 'דידוע שבגלות מצרים היה הדעת בגלות, ולא היו בדעת שלימה שיוכלו להתפלל בכונה, אלא תפלתם הייתה בבחינת תינוק שאינו יכול לדבר, רק ויאנחו ויעקו 'אבא אבא' ומה לבד נתעורר רחמנות גדול מאבינו שבשמים. אך כשעלו ממצרים, כיון שיצא הדעת מן הגלות ונתעלו במוחין גדלות כנודע, היו מתפללים בכוונות ומוחין כמובן.

"אבל הקב"ה היה מבקש לשמוע עוד הפעם את קול התפילה ששמע במצרים מקירות לבם 'אבא אבא', ולא היו רוצין רק להתפלל בכוונות ומוחין. מה עשה, גיריה לפרעה לרדוף אחריהם והיו מוקפין משלשה רוחות הים סוגר והשונא רודף והחיות מן המדבר ולא היה פנאי להתפלל בכוונות ומוחין, מיד ויצעקו בני ישראל אל ה' בקול פשוט 'אבא אבא'. אמר הקב"ה: לכן הייתי מבקש, לשמוע אותו הקול שכבר שמעתי במצרים כנ"ל."

לפעמים יהודי עומד להתפלל ומתפלא למה הדעת ניטלת ממנו ואין לו מוחין, אבל ה'דברי ישראל' מגלה לו שאין כאן נפילה אלא להיפך, זה סדר ברור: השי"ת רוצה ומשתוקק שתתפלל תפילה אמיתית יותר, ולכן הוא נוטל ממך את הכוונות, כדי שתגיע למטרה העיקרית שבתפילה, להכיר שאתה כולך שלו יתברך. תצעק 'אבא' כמו תינוק, מתוך הביטול הגמור שאין לך כלום רק אותו. רק הוא יכול לעזור לך, ולא בגלל גדולתו האין-סופית שאתה ממילא לא משיג, אלא בגלל שמקירות לבך אתה יודע שפשוט אין לך חוץ ממנו כלום. אין עוד מלבדו.

וה'דברי ישראל' מפרש בזה פירוש חדש ומאיר על 'אומנות אבות' - 'פירוש אבות' היינו אביהם שבשמים, ורוצה לומר 'תפשו אומנות אבות' היינו התפילה 'אבא אבא'. ישנה תפילה שהיא אומנות מיוחדת, היא תפילת ה'אבא'. זוהי תפילה ששייכת בכל מצב. כי דווקא כשאין מוחין, עוד יותר קל להבין כי אין לי חוץ מהשי"ת. בלי הגיון או משהו. תצעק טאטע!

יענקל חלה במחלה נוראה ונפל להסתככות כלכלית ל"ע. הוא הרגיש שהוא נחנק מכל צד ופנה לעסקן בכיר פלוני, בכיר מעש ורב פעלים, לבקש עזרה. הוא החמיא שיבח ודיבר והתחנן. ניסה בכל מיני אופנים אבל לא הצליח. העסקן לא השתכנע שצריך לעזור לו.

יענקל הרגיש נואש. חנוק. שבור. הוא הגיע לאביו, זה הדלפון מהשטיבל שלא גומר ואפילו לא מתחיל את החודש, וצעק בלי חשבון: אבא! אבא! אבא! כאומר: אין לי שום דבר חוץ ממך. הוא לא ביקש ממנו משהו בגלל שיש לו, אבל עורר בו את נקודת הקשר, הנקודה שאומרת "אין לי אלא אותך".

וראה זה פלא: האבא הדלפון החל להרעיש עולמות וחלץ אותו מן המיצר.

לצעוק 'אבא' כמו תינוק

ישנו מדרש מופלא: "ישראל כשהיו במצרים והיו משעבדים בהם, התחילו צועקים ותולין עיניהם להקב"ה, מיד 'וירא אלקים את בני ישראל', התחיל מוציאן משם ביד חזקה וכוונת נטויה. והיה הקב"ה מבקש לשמוע את קולם פעם אחר ולא היו רוצין, מה עשה? גיריה לפרעה לרדוף אחריהם, מיד ויצעקו בני ישראל אל ה', באותה שעה אמר הקב"ה: לכן הייתי מבקש לשמוע קולכם - אותו הקול שכבר שמעתי במצרים."

והדברים מופלאים, וכפי שמקשה ה'דברי ישראל': "לכאורה הגה הוא מדרש טוהם. מה זה שהיה הקב"ה מבקש לשמוע קולם ששמע במצרים, ומה זה שהם לא היו רוצין". מה זה הקול ששמע השי"ת דווקא במצרים ולא יותר, ולמה בני ישראל לא רצו להשמיעו יותר?

ומתוך ה'דברי ישראל' על פי דברי זקינו הרה"ק ר' יחזקאל מקוזמיר ז"ע (וימא דהילולא השבוע). וכה לשון קדשו של הרה"ק ר' יחזקאל: "מי שהוא בעל דעת שלימה יכול להתפלל לפי דעתו בכונה שלימה, אבל מי שאינו בדעת השלם, עיקר התפלה כתינוק קטן שאינו יכול לדבר עדיין שום דיבור לבד אשר קורא 'אבא אבא', ומה לבד נתעורר רחמנות גדול מאביו לבנו כאשר עינינו ראות". ישנם שני סוגי מתפללים. ישנם כאלו שמתפללים עם דעת, אבל גם מי שאינו יכול להתפלל עם דעת. תפילתו היא כתפילת התינוק - צועקים 'אבא! לא צריך יותר.

ואם תאמר שזוהי תפילה בדיעבד - מוסף לך הרה"ק ר' יחזקאל'י שבאמת זהו גם העומק שבכל הכוונות ושמות הקדושים: "וכמו כן עיקר התפילה מה שמזכירין שמו יתברך, וכמה שמות משמותיו הקדושים, העיקר שהיה בבחינת תינוק שאינו יכול לדבר כלל רק לקרות קול פשוט 'אבא אבא', ובהו בדואי נתעורר רחמנותו הגדולה."

והביאור בזה: כשאדם מתפלל עם מוחין ודעת, הוא אמנם משיג גדלות השי"ת. אבל הרי גם ההשגה הכי נשגבה אינה

ענין התפילה הוא בירור האמונה ודביקות בהשי"ת, וגילוי חיות השי"ת גם בגשמיות

המדרש מבאר את ענין רדיפת פרעה על הים (שמות רבה כא, ה) במשל של בת המלך, שרצה המלך שתתקרב אליו, גיריה עליה ליסטים על מנת שתצעק אליו. לכן הביא השי"ת את רדיפת מצרים על הים, כי אמר השי"ת "השמיעני את קולך ערב" (שיר השירים ב, יח).

ויבואר מהו גודל רצונו של השי"ת בתפילותינו אליו. כי ענין התפילה הוא שמביא בנו אמונה ומדבק אותנו אל השי"ת. כי כשמתפללים אנו על איזה צורך, או מתבררת בלבנו האמונה שרק הוא לבדו עושה הכל, והוא קרוב אלינו ואוהב אותנו ושומע תפילותינו, ואז מתעוררת בלבנו האהבה המסותרת בלב כל יהודי שרוצה לידבק בהשי"ת, ואנו מתעוררים לשוב אליו ולתקן מעשינו לשמו יתברך.

ואמרו חז"ל על תפילה שהיא מהדברים העומדים ברומו של עולם ובני אדם מזולתין בהן, שבני אדם אין מבינים גודל קירבת השי"ת שיכולה כל תפילה להביא, ולכן לא משקיעים בזה.

ויש עוד בחינה נעלית מזה בתפילה, עפ"י מה שגילה לנו הבעש"ט הקדוש ז"ע שבכל דבר מכוסה אור ה', וחיות כל הנבראים היא רק מהניצוץ אלקי שבהם, ואף אהבה זרה ויראה זרה כל חיותו היא רק ממידותיו הקדושות יתברך, רק שרק מכוסה ונעלמת חיותו.

ולכן כשניגש בתפילה באמונה זאת ומתפלל שיתגלה לו החיות אלקית ויפול הסתר, אז זוכה ביתר שאת ש"יתפרדו כל פועלי און", שיפול לגמרי הכיסוי ויתגלה לו שהכל הוא חיות אלקותו יתברך, ואין עוד מלבדו, וירגיש כי הוא חייך ממש שכל חיותו היא חיות הבורא, ואז יזכה לדביקות יתירה.

ולכן מצינו במדרש (שמות רבה כא, א), שצריך להסמיך גאולה לתפילה כמו שעל הים אמרו שירה אחר הגאולה, ולכאורה שירה ותפילה הן שני עניינים. אך באמת גם השירה וגם התפילה עניינים שיתדבק יהודי לבוראו, אם בשירה ואם בצעקה.

מקור: רעוא דרעיון תשע"ז; הדעה והדיבור שי"ט

500 גליונות לזיכוי הרבים

נדרת

הרה"ח ר' גבריאל חיים צבי קרישכסקי שליט"א

לרגל שמחת נישואי בתו למול טוב

מכתב מרן הבעש"ט זקן וחסידיו י"ע וכו' לכתוב בת נאמן בירושלם

שיתקיים בע"ה ביום שלישי באולם 'אינוליכט' (בנת ירושלים)

'קבלה' מהי?

למה אני לא מצליח לעמוד בקבלות שלי? מהי העצה הפשוטה שמונעת כל נפילה? סודה של החלטה

משפיע: וויאזוי גייט דער שובבי"ם ביי דיר? הרי הם זמני התעלות ועליה, ימים קדושים ומסוגלים לקנות קנינים בתורה ובעבודת השי"ת, ובכלל, לצאת מכל מיני 'מצרים' - 'מיצרים' רוחניים. בקיצור, איך הימים הללו עוברים עליך?

אברהם יצחק: אוה. איזה 'מצב' יש בישיבה... כל יום דרשות, מבצעים, רצופות, ליל שישי, וכו' וכו'. הרי המשפיע יודע על כל המצב בישיבה.

משפיע: אתה מדבר על 'כל הישיבה'... אבל אני שואל אותך הולך 'אצלך'?

אברהם יצחק: פחות יותר די טוב, אף פינער מצב.

משפיע: מה הפירוש? כוונתך שאתה מרבה בשעות רצופות? גם אתה משתתף בכל המצב והעליה הנפלאה?

אברהם יצחק: אני לא יכול להגיד במאה אחוז. אבל פחות או יותר לפני כל 'סדר' אני מחליט שב'סדר' הזה אני אלמד ברציפות, ובסוף, זה לא בדיוק כך כל פעם, כי אני מוצא עצמי הרבה פעמים בסוף הסדר שזה לא היה 'הסדר' בה' הידיעה...

אבל תראה, בסופו של דבר אני לומד אמנם יותר מכל השנה, אבל להזיק ממש עם כולם את המבצעים והעבודות הגדולות לא נראה שזה בכוחי. כי בעצם בכל הענינים הולך אצלי באופן כזה, שה'שאיפות' והרצונות הם למעלה למעלה, וה'למעשה' די רחוק מזה... כך גם בכל מיני זמני התעוררות שאני חושב שהנה אכן מרגע זה אני משתנה ומתעלה, אבל כל הרצונות הללו לא מחזיקים מעמד הרבה זמן. אני לבד לא יודע למה?

משפיע: בא נחשוב באמת. למה זה כך? למה אכן אינך מצליח לעמוד בשאיפות? האם נראה לך שהתכלית היא להישאר במצב כזה?

אברהם יצחק: לא אמרתי שזה טוב ככה. אבל זה מה שאני. כך אני רואה את עצמי - כזה שהשאיפות שלו גבוהות, והמעשים לא בדיוק מתאימים לשאיפות. לא נראה לי שאני יכול לשנות את זה, אבל אדרבה, אם למשפיע יש איזה עצה טובה לזה, אני מוכן לשמוע.

משפיע: אני לא 'מוכר' של עצות. ושום עצה לא תעזור למי שאינו צריך ומוכרח אל העצות. כי רק אחד שרואה את עצמו במצוקה ובקושי, וכל תשוקתו היא לצאת מהמצב בו הוא נמצא, לאחד כזה מנסים לעזור לו, חושבים ומחפשים איזה דרך ומוצא לצאת מן הסבך, עד שלבסוף צצה ונמצאת איזו עצה טובה. שכמוכן האדם הזה ישמח על הצעה כמוצא שלל רב, ומנסה בכל כוחו ליישם את העצה, עד שעולה על דרך המלך.

אבל מסגנון הדיבור שלך עוד לא ראיתי שמשוה כואב לך. החלטת שאתה 'ככה', דו ביסט אזא מענטש, אזא סארט, וזהו. וממש 'לא אכפת' לך לשמוע עצה... ממש יפה ממך... אתה 'מסכים' לשמוע עצה...

אברהם יצחק: פארוואס?... חס ושלום. וודאי שזה כואב לי. פשוט ציירתי את המצב שלי בקלילות מסוימת, אבל לא שאני מוכן להשאר כך.

אדרבא, מאוד מאוד כואב לי המצב הזה, כי זה לא רק בזה, רק בכל שטחי החיים אני רואה את עצמי שאיני עומד בשאיפות והרצונות שלי. ואפילו כשכבא איזה נסיון, אני מתבלבל והנני אובד עצות, כי אפילו דברים שאינני רוצה לעשות, ומצבים שאינני רוצה להגיע אליהם, פתאום אני מוצא עצמי שם. וזה סותר את כל שאיפות ועמלי להיות נאמן ומסור לה' ולתורתו. זה באמת כואב לי. הלוואי אם אמצא איזה פתרון לזה.

משפיע: עתה אני רואה אמנם שהדברים נאמרים מפנימיות לבך, והכאב ניכר מתוך דבריך. אבל הבה נמקד את הנושא על ענין אחד.

כוחה של החלטה

אברהם יצחק: אדבר על משהו שאני מאוד נבוך בו. אני יודע מה אני צריך לעשות למעשה כשכבא לידי איזה קושי ונסיון. אני מוצא את עצמי רוצה מאוד מאוד לעמוד ולהצליח, אבל כאשר הקושי בא לידי אינני יודע מה לעשות 'למעשה'. איך אני מצליח לעמוד נגד היצר המתגרה בי? כל התורות והחזיונים פתאום נעלמים. ואיני יודע אז כלל מה הולך איתי. איפה הקבלות? איפה החזיונים? איפה ההתעוררות? וכך אני מוצא את עצמי שוב ושוב שהקבלות והרצונות שלי אינם עומדים במבחן המציאות, והאמת היא, שאני כבר לא יודע איזו קבלה אני יכול להיות בטוח שאעמוד בה.

משפיע: אני רוצה להגיד לך כלל גדול ונוחץ עד למאוד, שבזה תלויה הצלחת כל דבר וענין, ואם אתה מכיר ערליכע יוד בעולם - הרי שעשה לפי הכלל הזה, כי זה הוא יסוד הכל!

אברהם יצחק: משהו שכל ערליכער איד עשה?! מה יכול להיות? זה מעניין. זייער איטרעסאנט.

משפיע: היסוד הוא 'החלטה!' 'החלטה!' 'החלטה!'

אתה יודע מה זה 'ניין'?! מה זה 'לא'?! לא זה לא! פשוט לא! כשמזדמן ובא נסיון, אזי ברגע הראשון אתה תופס את עצמך ומחליט: ניין! עדיף לומר זאת בפה מלא 'ניין'! באופן החלטי תקיף וחזק. וזהי החלטה. זה משהו שלא ניתן לויכוח. זה הכח הכי חזק שיש בעולם!

כך הוא גם ב'עשה טוב'. כאשר אתה ניגש ללמוד, ורוצה ללמוד ברציפות ובהתמדה, אם תחליט החלטה גמורה, בלי פקפוק ובלי ספקות, ותהיה בטוח בעצמך שאכן אתה עומד מאחורי החלטה הזאת - פשוט לך שאתה הולך ללמוד עכשיו ברציפות - איך גיי יעצט לערנען! איך גיי היטן מיין מויל! אני עובר עתה ברחוב ואני לא אגביה את עיני עתה בשום פנים ואופן! בתקיפות. בחוזק. בלי פקפוקים וספקות. בלי שום חחד שמא כן ושמא לא. אני אומר לך שזה הדבר הכי חזק שיש בעולם.

בין שאיפות לקבלות

אברהם יצחק: אזא פשוט'ע עצה? איך יכול להיות שעצה פשוטה כזאת מועילה לדברים הכי קשים? למה אם כן אנשים אינם עושים זאת? ובכלל, מה עם כל הקבלות שקיבלתי עד עתה, האם הן לא היו החלטות? מה מיוחד בענין הזה של החלטה?

משפיע: קודם כל, נסה נא ותראה שזה עובד.

שנית, כאשר אני רוצה להסביר לך איך זה עובד, אני צריך להסביר לך תחילה שהקבלות שתיארת עד עתה לא היו החלטות - הם היו רצונות, הם היו שאיפות. זאת אומרת שאתה בא לישיבה ורוצה מאוד להצליח, רוצה מאוד להתגבר, זאת אומרת שאתה רוצה למצוא את עצמך במצב הזה, ואתה מאוד מעריך ומחשיב צורה כזו של לימוד, ואתה מקוה בכל נפשך 'להיות' כזה יהודי קדוש ושמור. אתה מקווה ומשתוקק ש'תגיע' למצב הזה. אבל החלטה עדיין לא היתה! לא היה עדיין מצב כזה שאמרת לעצמך שכך אתה

עושה וכך אתה לא עושה, לא אמרת לעצמך: דאס נישט! בקיצור, אתה רוצה למצוא את עצמך במצב מסוים, בקדושה מסוימת, וכשאתה חושב על הרצון הזה, אתה קורא להם קבלות. אבל כל זה איננו החלטה. החלטה פירושה שאתה מחליט בדעתך בהירות, כך אני לא יעשה בשום פנים ואופן! ניין! את זה אני לא עושה בשום מצב ובשום צורה! או כך אני כן אעשה, יהיה מה שיהיה! בהחלטה!

אברהם יצחק: בעצם אתה אומר שכל פעם שיש החלטה חזקה, לטוב ולמוטב, יש הצלחה? אין כזה דבר שאדם מחליט החלטה ונופל בה?

משפיע: קודם כל אתה צריך להבין שאין אני מדבר על החלטה כללית - "אני הולך להיות קדוש, אני הולך להיות מתמיד", או החלטה על זמן ארוך ונמשך - "דבר זה אני אעשה לעולם, שנה שלימה אני לא מפסיק באמצע הסדר". אלא על החלטה דבר מסוים, אפילו על דבר קטן, ובשעת מעשה דווקא. דהיינו, שהאדם מוכן שברגע שיבוא לידי נסיון, או כאשר ניגש ונכנס על סדר הלימוד, מחליט בעצמו בהחלטה גמורה: אני לא עושה את זה בשום אופן! אני מתיישב עתה ללמוד בלי שום הפסק! זו החלטה קיימת העומדת. אבל צריך להוסיף ולהדגיש שההחלטה צריכה להיות בוודאות גמורה! בלי שום פחד וחשש שמא לא אצליח לעמוד בה!

ניין! ניין! ניין!

אברהם יצחק: ואם אני מרגיש בכל זאת ספק שמא לא אצליח לעמוד בה? מה אני עושה אם אני באמת לא בטוח שאני מסוגל לעמוד בה?

משפיע: מצב כזה הוא פירושו, או שלקחת לעצמך משימה גדולה מדי שהיא לא לפי כוחותיך, או שלא התמקדת בנקודה המסוימת ששם הנסיון עצמו.

וכגון, אם המדובר על לימוד ברציפות, יכול להיות שאינך עדיין מסוגל ללמוד חמש שעות רצופות. התחל אפוא בשעות בודדות או בחצאי שעות וכדומה, ועל זה תחליט בוודאות גמורה בלי שום ספק, ותאמר לעצמך בהירות ובברירות "אני הולך ללמוד עתה חצי שעה בלי שום דיבור כללי!" או אז תראה שאתה עומד ומצליח בהחלטותיך.

כך הוא גם אם המדובר ב'סור מרע', לא מספיק להחליט באופן כללי אני לא נכשל בשום אופן, אלא צריך אתה להתמקד ולהתבונן באיזה פרט תופס אותך הנסיון, ובפרט זהו להחליט החלטה ברורה. וכגון, אם הנסיון הוא דווקא בצורה מסוימת, או דווקא במקום או בזמן מסוים, אתה מחליט "אני לא הולך לשם!" "אני לא מתקרב למצב של הנסיון!" ואם בכל זאת הגעת לשם, אתה בורח ונמלט בכוחה של החלטה ש"אני לא נמצא במצב כזה!"

אברהם יצחק: אני שומע כאן דברים נפלאים מאוד. סאיז א מורא'דיגע זאך. דבר פשוט כל כך שיועיל כל כך! מעניין, האם העצה הזאת כתובה כבר בספרים?

משפיע: וודאי. מה נראה לך שאני בודה דברים מלבי? הרי הדברים הללו מפורשים בכמה וכמה ספרים. פוק חזי דברים ברורים ומפורשים בספה"ק 'דברי יחזקאל' בפרשת וישב, שמבאר בקדשו את תיבת 'וימאן' שיש עליה שלשלת, המורה על זה שאמר יוסף ניין! ניין! אני לא רוצה לומר לך את הדברים בעל פה, כי רצוני שתראה את דברי קדשו בפנים. דברים קדושים שרבותינו ז"ע היה חוזרים ומשננים אותם תדיר.

אברהם יצחק: איך לויף שוין קוקן. א גוטע נאכט.

נדרת הרה"ח
ר' שמעון ברי"פ בלום שליט"א
להגל הולדת בנו למול טוב
בכות מין הכנעני חקן והלטריו ז"ע יחי ונשת בית נאמן בישראל

נדרת
הרה"ח ר' אברהם קליערס שליט"א
להגל נישואי בנו למול טוב
בכות מין הכנעני חקן והלטריו ז"ע יחי ונשת בית נאמן בישראל

נדרת
הרה"ח ר' דוד רובין וואלעס שליט"א
להגל נישואי בנו למול טוב
בכות מין הכנעני חקן והלטריו ז"ע יחי ונשת בית נאמן בישראל

הרי אתה מקודש להשי"ת

למה על אף שחסידים לא אהבו פרומקייטן, בענייני קדושה החמירו במאוד מאוד? מהו עומק ענין הפגם וחוסר ההתקדשות? פרק נפלא בעבודת השובבי"ם והקדושה

ה

עומק הפגם: אין כלים

עד עתה נתבאר ענין הקדושה בכללות, ועתה נבוא לבאר בפרטות ענין הפגם:

איאת בדברי חז"ל (אבות פ"ה מ"ז) שבערב שבת בין השמשות ברא השי"ת את השדים, ואמרו חז"ל שלא הספיק לברוא את גופם עד שנכנסה שבת קודש, ונשארו רוחות בלא גופים, ומובא מהארי"ה הקדוש ז"ע (שער הפוסקים יחזקאל) כי חטאו של אדם הראשון גרם שנעשו רוחות בלי גופים. ויש להתבונן מהו ענין הפגם של רוחין ללא גופים.

והביאור הוא כי השי"ת משפיע אורו, אלא שצריך להיות כלי ראוי לזה, וחס ושלום אם יש אורות בלי כלים אזי הולך השפע להסטרטא אחרא רח"ל. ומהו הכלי להיות המקבל של השי"ת - קידושין בדוגמת האשה, שהיא המקבלת הנכונה, שלגמרי מתמסרת ונקנית לבעלה. ואם אין אנו מקבלים קידושין מהשי"ת ח"ו, אין אנו מקבלים לקבל השפע.

זה היה תפקידו של אדם הראשון להכין כלים לשפע משפיע השי"ת כל הזמן, אולם ע"י החטא לא זכה להיות 'מקבל' של השי"ת, וזה גרם שהשפעה הלכה לחיצונים, ונבראו השדים.

וזהו הפגם, כאשר חסר ח"ו בקרבנו להיות מקבלים אמיתיים של השי"ת, להיות כלים להשפעתו יתברך, והיינו שאין אנו לגמרי להשי"ת, אי נבראים רוחין ללא גופים, וההשפעה הולכת להסטרטא אחרא ח"ו. אבל ע"י הקדושה, שהיא הקידושין להיות כל כולו להשי"ת, זוכה האדם להיות כלי ראוי לקבל השפעתו יתברך (וזהו גם ענין הפגם באונס, ולכאורה מה התביעה על האדם. אבל האמת היא שהדבר נגרם מפני שאינו כלי ראוי בכללות).

ו

עבודת שובבי"ם: לעשות כלים!

וזה העבודה של הזיכוך בימי השובבי"ם, לעשות כלי ראוי. שעל ידי זיכוך הגוף והסרת החשכות והשחרות של הגוף נעשה כלי ראוי לקבל שפע אורו יתברך. וביותר הדבר נפעל על ידי יגיעת התורה, בקל וחומר ובליבון הלכתא (מבואר בווי"ק). וזהו ענין לימוד שעות רצופות, שהוא יגיעה עצומה בתורה הקדושה, וזה מוכך ביותר את הגוף.

ועוד יש התקדשות - לגשת לאכילה באופן נכון, לגשת אל האכילה מתוך התיישבות, ולא להיות להוט משקוע באכילתו. כי כשאתה מקדש את עצמך בהכנה, אתה לא אוכל סתם משום שאוכלים, אתה מתיישב לאכול ביישוב הדעת והאוכל נצרך לעבודת השי"ת ולשמו אתה אוכל, מיט א ריינקייט - אז אתה מגיע להשי"ת.

התיקונים הם דברים גדולים, הם מסירים את כללך העוונות מהגוף - אבל צריך לדעת את המכוון בכל זה שתגיע להיות קדוש להשי"ת. שתמסור עצמך להשי"ת! 'קדושה' משמעותה שהתורה והמצוות הן 'קישוטים' ועוד משהו, אלא כל מהותך שייכת להשי"ת בלא שום שיוך בזמן ונפש. כי בלי זה, אף שיש כאן מצוות אבל אינך שייך להשי"ת.

אבל כשאתה מקדוש לגמרי, אתה כלי ראוי להשפעת השי"ת, ואז יכול להאיר קרבך "אנכי ה' אלקיך". כמו שכתוב "אנכי ה' אלקיך אשר הוצאתני מארץ מצרים" - מתי יכול אדם להאיר ולחיות עם אלקותו יתברך? כשיצא ממצרים. כשהוא יוצא מצעמו אל השי"ת.

מעובד מתוך סדרת ארבע השיעורים בניני, מהגה"ח ר' בן ציון אפלי שליט"א

והמסתירים על הדביקות. וידוע שהרה"ק האהבת שלום ז"ע היה אומר שמתחילת שבוע אינו יכול להתגשם, מחשש מה יהיה עם השבת, וכן מה יהיה עם התפילה, והמצוות.

ד

אין קידושין לחצאן

במדור 'אנה אבקשך' בגליונו הובא לאחרונה (פרשת שמת שנה זו) שאלה על ענין ההתקדשות מענייני עולם הזה, "מה רע בכוס קולה הבודד?". התשובה היתה נפלאה **אבל יש לחדר את הידידים**: מהות הקדושה היא כמו שמצאנו בקידושי אשה, שהאשה המתקדשת לבעלה מלבד אצבע אחת, אין זו קידושין. כי קידושין היינו שכל מציאותה מקודשת לבעלה, כי אין מציאות של חצי קידושין.

וזהו ענין הקדושה - "הרי את מקודשת לי" אתה שייך לי, אתה צריך להיות כל כולך שלי! בגלעזל קולה בודד שלא לשמו יתברך - הרי בכך אינך מקדוש לגמרי אליו. ואם נשארה אצבע אחת בחוץ - הרי שאתה לגמרי ח"ו בחוץ. כי כאמור אין מציאות של חצי קידושין.

זאת אומרת: יתכן שיש לך כל מיני הלכות ודקדוקים ואתה מקיים כל תרי"ג מצוות, אבל בלתי ההתקדשות הרי ש'מהותך' אינך שייך להשי"ת. יודעים דברי הרמב"ן (קדושים) שמצות "קדושים תהיו" כוללת את כל תרי"ג מצוות, וכבר מבואר בזהוה הקדוש שמצוה זו היא הנקודה של כל התרי"ג מצוות, שהיא "כללות אורייתא כולה", וכן במדרש נאמר שפרשת קדושים היא נגד תרי"ג מצוות. והיינו כאמור, שאדם יכול לקיים תרי"ג מצוות, אבל אם משאיר משהו שאינו מקודש להשי"ת - אין זו קדושה וקידושין.

וזה התשובה לאלו המבקשים שולחן ערוך מסודר על כל ענייני "קדושים תהיו", שזה נובע מתוך חוסר הבנה בכוונת המצוה. הם פשוט מוסיפים עוד סעיף בשו"ע, יש איסור לאכול דבר אחר, ויש איסור לאכול טריפות, והם הוסיפו איסור לאכול שלשה רעפטלאך.

אבל כפי האמור - הקדושה היא נקודה אחרת והרבה יותר: יהודי צריך להיות **כולו** להשי"ת. זו לא עוד מצוה בכל המצוות, אלא הגדרה אחרת. אם כל מצוה אומרת שאתה דבוק בהשי"ת, הרי שמצוה זו באה לומר שאתה **כולך** דבוק בהשי"ת. לכן לא יעזור איסור של עוד שלשה רעפטלאך, אלא הענין הוא שאם גלעזל קולה אחד נשאר **שלך**, אם משהו אתה שייך **לעצמך**, אינך קדוש! (מבואר שאין הקב"ה בא בטרוניה עם בריותיו, וכל מה שיש בזה צורך הרי צריך לעשות זאת לשמו יתברך, ואז הרי זה נכלל בקדושת השי"ת. הנקודה היא אם זה לעצמך או להשי"ת), אם משהו נשאר לעצמך נשארת מציאות נפרדת. אין כאן קידושין.

כמובא בהלכה, היסוד של "קדושים תהיו" הוא "בכל דרכיך דעהו!" מה העומק בכך? אם חסר ב"בכל" - אין כאן קידושין! זוהי הנקודה, יהודי צריך להיות כולו לגמרי להשי"ת.

לכן אין שייך שיהיה שולחן ערוך מסודר של דיני "קדושים תהיו", מפני שאם יש לך שולחן ערוך של איסור והיתר, אבל נשאר לך מקום של היתר לעצמך - לא מסרת עצמך להשי"ת גם אם תאכל מעט מאד. אם לא קיבלת קידושין ומסרת עצמך לגמרי להשי"ת - אין כאן "קדושים תהיו".

ואם כן, פשוט מאוד, שכלל שעוסקים יותר בדביקות השי"ת, שהיא כל התורה והיהדות, וכפי שעסקו אצל חסידים - נעשית הפרישה מהחומר יותר ויותר. ומכאן גם נובעים הפרומקייטן הגדולים. וזה גם שורש הביטול והאין - שלא להשאיר אצבע קטנה אחת שלא להשי"ת.

א

שובבי"ם - זיכוך לשם גילוי

ידוע ששבועות אלו של ימי השובבי"ם מיוחדים ומסוגלים להתעלות בזיכוך ותיקון הנפש.

והמקור הוא כידוע מספה"ק, כי בפרשיות אלו אנו לומדים על שעבוד מצרים, ועשרת המכות שהביא השי"ת על המצריים, אשר בפנימיות הענין היו כדי לזכך ולמרק את הרע, במטרה להיות כלים ראויים לקבלת התורה והגילוי של "אנכי ה' אלוקיך". וגילה הארי"ה הקדוש ז"ע שהדברים אמורים לא רק בגלות מצרים, אלא בכל הדורות, וגילה סדר מיוחד של תעניות לימים אלו לזיכוך ומירוק הרע.

אלא שאצל חסידים עשו עסק יותר מפנימיות המכוון והמטרה של התעניות, ולא אהבו כל כך להשקיע בתעניות עצמן, משום שיתכן מצב שהאדם עוסק בתעניות אך אינו יודע המכוון, ולכן אינו מגיע אל תכלית המכוון. לכן השקיעו יותר בעצם המכוון.

ובאמת עומק המכוון של התעניות אינו רק להעביר את זוהמת הפגם, אלא הרבה יותר מזה, לזכות לזכות ליום חופתו זה מתן תורה ולהתקדש להשי"ת. וזהו עומק עבודת ימי השובבי"ם, והתיקונים, וכל עבודת הקדושה - להתקדש ולהשתייך לגמרי להשי"ת ולא לשום ענין אחר. וכפי שיבואר.

ב

מה ענין הפרומקייט בקדושה?

חסידים התייגעו ועמלו ועסקו הרבה בהתקדשות, והרעישו עליה כל כך, עד שמאז ומתמיד הבחינה והמודד של החסידים, אשר לפי זה ידעו מי הוא חסיד ומי הוא מתנגד, היה בעיקר בשני דברים הקשורים זה בזה: הראשון הוא ענין **ההתקדשות**, והשני **ביטול והכנעה ואין**.

וכידוע שאצל חסידים היו מעודדים כמה שיותר פרישות מחומר, כמה שפחות שייכות לחומר. חסידים ואנשי מעשה היה להם גינוני קדושה ואף בעניינים דקים יותר. וכמאמר הבעש"ט הקדוש ז"ע שבשלשה דברים הרמוזים ב"ת של אמ"ן - איכילה מ'מון נ'שים, שם בעיקר שייך ענין ההתקדשות.

ובענין שמירת הברית ראו אצל החסידים גינונים יתרים ופרומקייטן והרחקות יתירות, הרבה יותר מההלכה הפסוקה. וישנם כאלו שאינם עומדים על הענין על בוריה, וחושבים שהוא ענין של פרומקייט, כמו שישנם כאלו שמדקדקים על לשון הרע - דקדקו אצל החסידים על שמירת הברית. אבל אינו נכון.

ואדרבה, אצל החסידים לא אהבו כל כך את הפרומקייטן וכידוע בטיינים מצדיקי קדמאי ז"ע (ואולם אהבו מאוד את הידורי ודקדוקי המצוה. וההבחנה בין פרומקייט להידור, היא שהפרומקייט היא מתוך דאגה וחשש שמא לא יצאנו ידי **חובתנו**, ויש בזה קורטוב עצמיות. אבל הדקדוקים אצל החסידים באים מפני הידור והרצון לקשת **את השכינה** הקדושה יותר ויותר). ואם כן יש לנו להתבונן - למה בקדושה כן אהבו פרומקייט כל כך?

ג

חסידים רוצים דביקות בהשי"ת

והענין הוא שכל התורה הקדושה והמצוות הקדושות הן עצות לדביקות השי"ת (מבואר בווי"ק), ואצל חסידים רצו לחיות את תרי"ג מצוות ולא רק לקיים, והיינו לחיות עם דביקות השי"ת. וזוהו השקיעו כל ימי חייהם, כי זו כל מגמתם. ולכן, מתוך מכוון זה חסידים מפרשים עצמם מכל ענייני החומר, כי אין דבר שמונע דביקות כמו ההשתקעות בחומר ובגשמיות בכסף באכילה וטינופת ח"ו.

ורואים בחוש על החסידים ישע יונגעלייט אשר מתחילים לעסוק חסידות, לזכות ל"ולדבקה בו", ופתאום מוצאים את עצמם נזהרים יותר בשמירת ענינים והתקדשות בענייני היתר באופן ממילא - כי כפי מה שיש לו יותר חשק ורצון להידבק בהשי"ת, אזי ממילא רוצה להיות כלי לזה, על ידי סילוק כל המפרעים

רשפיה / כללי וחצי קודש ממאורי החסידות

א מקוה איז נישט קיין מצוה, אבער די טהרה וואס א מקוה ברענגט, קיין שום מצוה נישט ברענגען

הרה"ק ר' אהרן הגדול מקארלין ז"ע

השייכים ל'מחלליה' שייכים ל'ישמחו'

ריתחת חסידים התרחתה לה ליד הבימה. "הישמע כזאת

בחבורתנו?" לוחש ר' פינטשע הזקן בעיניים בוערות, "מאיפה הוא לקח לו את הדרך הזו?"

"ועוד בשבת קודש?" מצטרף יודל המלמד לריתחתו, "הרי אפילו עם הארץ ירא לשקר בשבת, מה קרה לזו?"

אנה אבקשן

שאלות והתלבטויות בעבודת השי"ת

איך מתענגים בהשי"ת?

גשמיות אינה שייכת לתענוגים (ואגב יש לשלול עוד טעות. כי ישנם שחושבים שסיסופים זה תענוג, אבל הדבר אינו נכון. התענוג כבר מרווח את הכיסופים. הכיסופים הם ב'רצוא' והתענוג הוא ב'שוב'. אמנם כסיסופים גורמים להתענוג שלאחריהם יהיה גדול יותר וכדלהלן).

אז מה זה כן תענוג?

כשמישהו משיג דבר מה שהוא **רוצה ומחשיב**, ועוד יותר אם הוא **עמל** ומתאמץ להשיג את זה - זה תענוג בשבילו. הנפש מרגישה שלימות. היא השלימה את עצמה. כל אחד יכול למצוא לכך משלים מהחיים (והואק מעניינים שהם יותר רוחניים, כי דברים גשמיים ממש, כבר נאמר שאין שייכים לתענוג. כי אינם שייכים לשלימות אלא לחסרון). ולמשל אדם שרוצה להבין דבר חכמה, והוא מעריך ומחשיב את זה, אז כשהוא מבין אותו הוא מתענג. ועוד יותר, אם הוא התייגע והתאמץ להבין את זה, הוא עוד יותר מתענג. כי נפשו השלימה את עצמה בכך. וכן גם האומן באומנותו והמנגן בניגונו, וכן הלאה.

ובעצם יש לנו כאן שלשה חלקים שיוצרים את התענוג: **א.** הערך **שהאדם מעריך** את הדבר - שזה גורם שהאדם ירצה אותו. **וכנראה בחוש**, שהתענוג של האדם נמדד לפי כמה שהוא מעריך את הדבר. **ב.** ההבנה שהדבר הזה הוא שלו ומבטא אותו - שזה גורם שהאדם יבין שזה השלימות שלו. **וגם זה נראה בחוש**, שכמה שהאדם מרגיש יותר שייכות לדבר, זה מביא לו יותר תענוג. למשל בניו חידושי ציוריו וכן הלאה. **ג.** העמל שהאדם מתייגע על זה - שזה גורם עוד יותר שיתחבר וישתייך לזה, ושזה יהיה השלימות שלו. וכפי שגם זה נראה בחוש.

נמצא אם כן שהדרך להגיע לתענוג בעבודת השי"ת כלולה משלש נקודות: **א. הערכת הדבר** - לדעת מה גודל הערך של דביקות בהשי"ת, וכלול בזה מה גודל הערך של תורה ומצוות שאין הן דביקות בהשי"ת. **ב. השייכות לדבר** - לדעת שאני נשמה אלקית ששייכת ורוצה וצריכה לדביקות השי"ת ולתורה ולמצוות. **ג. העמל והיגיעה והשאיפה והצמחון והשתוקקות** - שזה מחבר אותנו עוד יותר לכך.

ולמעשה, תשב עם עצמך, ושאל את עצמך את השאלה **הפשוטה**: מה אני רוצה? מהו הדבר שאני הכי רוצה להתפתח בחיים? מה הדבר שאני הכי מעריך? תעמיד את עצמך מול התשובות שעולות בך, ואחר כך תיכנס פנימה יותר ותדלה מתוך עצמך את התשובות האמיתיות:

אני נפש אלקית. הדבר שאני הכי רוצה ושייך אליו זה השי"ת. זה הדבר שהוא בעל הערך הגדול ביותר. זה מה שכדאי אצלי, זה הדבר שאני רוצה לפתח, זה מה שביאי לי שלימות, זה מה שאני שואף אליו. זה מה שממלא את הנפש שלי. כמו שהחכם מעריך חכמה ושואף להחכים - אלף מיליון פעמים יותר אני מעריך דביקות בהשי"ת ושואף להתרבה בהשי"ת (ולכן הולמים חסידות מטבע הדברים יש להם תענוג בעבודת השי"ת, כי בחסידות מתבארים עניינים אלו בהרחבה, היינו יקרת קובי"ה אורייתא ישראל, הולמד יודע ערך הדברים וגם יודע עך כמה זה שייך אליו).

אולם נשאר לנו להבין דבר אחד: כיצד התענוג אינו סותר את הביטול? הרי לכאורה האדם צריך להתבטל לגמרי להשי"ת, והתענוג הוא כל כולו תנועה של שלימות הנפש, וכיצד ילכו הדברים יחדיו?

התשובה היא שאפשר להתענג בשני אופנים. אפשר להתענג **במה שקיבלתי**, ואפשר להתענג **שקיבלתי**. אפשר להתענג **במה שיש**, ואפשר להתענג **במה שיש לי**. כשאדם מתענג שזכה לקיים תורה ומצוות שהן אור השי"ת, אין זו סתירה לביטול, אבל כשמתענג **הוא** קיים תורה ומצוות, הרי זו סתירה גמורה לביטול. והמבחן לכך, אם הוא שמח גם כשמישהו אחר מקיים תורה ומצוות וזוכה להשיג מה שהוא השיג...

בהצלחה וסייעתא דשמיא!

החסידים רשפו במבטיהם את משה יואל שבפינת ביהמ"ד. "איזה מחותן הוא עם השבת!?", התקוממו נגד השקר שהתנחל לו לתוך תוככי היכלה של גור.

איזה שקר? הנה עומד לו משה יואל בפינת ביהמ"ד ופניו להוטות. אור קדושת השבת הלחל אל נפשו באמצע התפילה, והוא לא מסוגל להפרד, הוא מתרפק על השבת בגעגועי כלות: "איי ישמחו במלכותך, איי שומרי שבת, איי איי ישמחו במלכותך...". גם אחרי שהרבי החידושי הרי"ם והקהל כבר מזמן סיימו, משה יואל לא הבחין כלל. והמשיך בתפילה המתרפקת.

והוא ממשיך לא להבחין גם בריתחא שנוצרה סביבו וסביב התלהבותו.

אצל החסידים החריפים של הרה"ק החידושי הרי"ם זי"ע, מזוקקי כבשן האמת הלוהט של קאצק, תפילה נלהבת כזו גובלת בחמורה שבחמורה בקאצק: שקר רח"ל! וכך עומדים הם ובוהים בחברים באבהו ובחמלה מחד, וקנאת ה' מאידך: מה קרה לו למשה יואל? איך הוא נתפס כך ברשתו של הבעל דבר רח"ל? "דובר שקרים לא יכון לנגד עיני".

החברים כבר מחליטים לגשת אליו מוכנים ומוזמנים כדי לקיים "הוכיח תוכיח את עמיתך" על הנבלה שנעשתה בישראל, אלא שפתאום נפתחת הדלת...

הרבי החידושי הרי"ם מופיע בפתאומיות בביהמ"ד. החסידים עם משה יואל שכבר סיים תפילתו ניגשים כאחד אל פני הקודש והס של יראת רוממות מושלך באויר.

הרה"ק פונה לחסידים ואומר בלשון קצרה: "**מי ששייך ל'מחלליה מות יומת' - שייך גם ל'ישמחו במלכותך'**". מי שיכול ל'חלל' את השבת, ונענש במיתה על פעולה שעשה בה, פירוש הדבר ששייך הוא לקדושתה ושמחתה.

פסק ואמר וחזר לחדרו. החסידים הבינו את הרמז.

אך לא רמז בלבד שמעו כאן. לבם של החסידים מתמלא באותו רגע אור גדול! הרי דברי הרבי שליט"א מגלים, כי גם אנחנו מחותנים עם השבת! גם אנחנו, באיור דרגה שפלה שלא נהיה, הרי מצווים אנחנו על שביבת שבת, ואם כן גם שייכים אנו לשמחתה. גם אנחנו, איך שאנו נראים, אם אנו שייכים ל'מחלליה' שייכים אנו ל'ישמחו'! אור גדול ניצת בלבבם.

ותיכף ומיד באותו רגע פצח מעומק נשמתם "ישמחו" אדיר... ר' פינטשע נותן יד למשה יואל ומשה יואל לידול ויודל למאיר יוסף, וכל החסידים שבכיכל משלבים יחד ידיהם במגעל ופוצחים בריקוד נלהב: איי ישמחו במלכותך, איי ישמחו במלכותך...

הריקוד הולך וגובר, ונשמותיהם הולכות ומתלהטות באש עצומה של דביקות באור השבת. והמסורת מספרת שבאותה שבת לא פסק הריקוד של החסידים עד שהאיר השחר של צפרא דשבתא!...

עברו מהסיפור עשרות עשרות שנים, ובלייל שבת אחת עמד הנין הרה"ק האמרי אמת מגור זי"ע וסיפר בקדשו לחסידיו את דבר הסיפור הנפלא. גם עתה נכנסו דיבורי קדשו של הרה"ק אל לבם הטהור של החסידים כארס של עכנאי, אור אלקי ניצת בנשמתם והחלו לרקוד בלהב קדוש.

אלא שבכל זאת כבר הלפו כמה דורות... לא רקדו החסידים עד הבוקר אך בערה בלבם אש ההתלהבות והיו רוקדים בדביקות שלש שעות ברציפות...

עברו עוד כמה עשרות שנים, ושוב בלייל שבת אחת עמד הרה"ק הביתי ישראל מגור זי"ע וסיפר בקדשו את הסיפור אשר היה בימי זקינו החידושי הרי"ם, וגם את הסיפור אשר היה בימי אביו האמרי אמת.

והחסידים: שמעו, נהנו, ואף התפעלו קצת...

הפטיר הביתי ישראל' בנחמה: "ואני יכול לספר ולספר, ומאומה...", והיו זקני החסידים מבינים ואומרים: "צדיקים מספרים ומאירים ומחיים כאז כן עתה, אולם אתם החסידים, שיתפעלו וירקדו ויאירו, אייכם? הרי גם אתם, לא נשתניתם במאומה. אם שייכים אתם ל'מחלליה', שייכים אתם ל'ישמחו'!"